

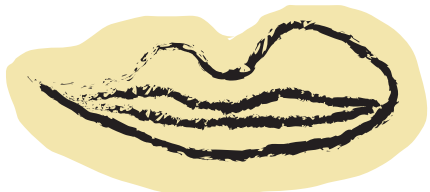

4T PLA

MUNICIPAL DE

POLITQUES DE GENE

(2019-2023)

Index

Marc Conceptual	03
Marc Normatiu i de Planificació	04
Metodologia	06
Fase de diagnosi	07
Pla d'acció	10
Missió	10
Visió	10
Valors	10
Principis orientadors	11
Objectius, accions, indicadors	11
Avaluació i seguiment	21
Temporalització	21
Pressupost	22
Difusió	22
Glossari	22
Bibliografia i Webgrafia	26

Marc Conceptual

La finalitat de qualsevol ajuntament és promoure el respecte als drets de la ciutadania i la millora en la seva qualitat de vida, a través d'un seguit de polítiques que fomentin les estructures i actituds que promoguen la igualtat i pal·lien les desigualtats i necessitats existents. Alhora, com a administració pública té una obligació moral de lideratge social: ha de fer evolucionar les seves actuacions i serveis per proporcionar un model que ajudi la societat a avançar. Ha de ser un mirall on les empreses, entitats, col·lectius i població puguin guiar-se per impulsar la seva pròpia millora en l'assoliment dels drets personals i socials.

Si ens centrem en l'àmbit de la igualtat efectiva entre les dones i els homes, el repte al qual la societat ha de fer front continua vigent, també a la ciutat de Reus. Som conscients que hem avançat però algunes de les desigualtats continuen lluny de ser suprimides, mentre se n'incorporen d'altres com a fruit de l'evolució social i de mitjans. Per això, les actuacions polítiques de l'Ajuntament de Reus per la igualtat de gènere també han d'evolucionar. En el mandat que tot just comença, l'Ajuntament de Reus es dota d'un Pla Municipal de Polítiques de Gènere elaborat des de la transversalitat de gènere.

Al llarg de la història s'ha pogut observar l'evolució de les estratègies polítiques per reduir les desigualtats existents entre els homes i les dones. Inicialment es van aplicar polítiques per un tracte igual adreçades a la igualtat de drets humans i oportunitats, sense tenir en compte el sexe de cada persona. En aquest estadi, el dret a l'educació universal, el dret a un treball digne o el sufragi universal van ser les grans fites aconseguides.

Tot i els objectius assolits, les discriminacions persistien. Per això calia optar per mesures per equiparar les desigualtats existents. En aquesta fase es van començar a aplicar accions positives específiques per a les dones, per tal de superar els obstacles i reequilibrar les desigualtats existents.

Actualment, la metodologia emprada és la transversalitat de gènere, que defuig les accions aïllades i busca la complicitat dels diferents actors que tenen influència en la situació de les dones. En l'àmbit d'una ciutat, la transversalitat de gènere planteja la necessitat que tots els departaments de l'Ajuntament vetllin per la igualtat real entre les dones i els homes i, alhora, que busqui la complicitat dels agents socials de la ciutat per afrontar accions en diferents àmbits.

L'Ajuntament de Reus disposa de dues eines per treballar cap a l'objectiu de la igualtat de gènere. D'una banda, el Pla d'Igualtat Intern, que incorpora la perspectiva de gènere en el dia a dia de l'activitat professional de l'Ajuntament entès com a organització. De l'altre, el Pla Municipal de Polítiques de Gènere, que incideix en la vida de la ciutat per tal que tothom pugui viure en llibertat, en una societat més justa, integradora, lliure i equitativa per les dones i els homes.

Marc normatiu i de planificació

Context internacional: les Nacions Unides

1948	Declaració Universal dels Drets Humans “ Tothom té tots els drets i les llibertats proclamats en aquesta declaració, sense cap distinció de raça, color, sexe...”.
1946	Comissió de les Nacions Unides de la Condició Jurídica i Social de la Dona
1967	Declaració sobre l'eliminació de la discriminació contra la dona (base legal per a la igualtat de drets).
1975	Decenni de les Dones/ I conferència Mundial de Mèxic.
1979	CEDAW: Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona.
1990	Cimera Mundial a favor de la infància (fites per la salut, educació i nutrició de les dones i els seus fills).
1993	Conferència Mundial de Drets Humans.
1994	Conferència Internacional sobre la Població i el Desenvolupament.
1995	IV Conferència Mundial de les Dones: Plataforma d'acció i aparició del gender mainstreaming com a instrument per portar a terme polítiques de gènere.
1998	Declaració Mundial sobre les Dones en els governs locals (Unió Internacional d'autoritats Locals)
2000	Revisió de la plataforma d'acció de Beijing: Assemblea General extraordinària de les Nacions Unides: Beijing +5
2005	Revisió de la plataforma d'acció de Beijing: Assemblea General Extraordinària de les Nacions Unides: Beijing +10.
2010	Revisió de la plataforma d'acció de Beijing: Assemblea General Extraordinària de les Nacions Unides: Beijing +15.
2016	Agenda 2030. La nova agenda internacional que desgrana els objectius de la comunitat internacional en el període 2016-2030 per a eradicar la pobresa i afavorir un desenvolupament sostenible i igualitari.

Context europeu

1957	Tractat de Roma: igualtat salarial entre dones i homes (art.119).
1982	Estratègia marc comunitària sobre igualtat entre dones i homes (2001-2005) V Programa marc d'acció comunitària per la igualtat d'oportunitats (2001-2006) Inici de les accions positives Directiva 76/207/CEE, de 9 de febrer de 1976.
1995	Carta Europea de les dones a la ciutat.
1996	Comunicació de la Comissió Europea 96/67: “Integrar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en el conjunt de les polítiques i accions comunitàries”.
1997	Aprovació del Tractat d'Amsterdam:
2000	Aprovació de la Carta dels Drets Fonamentals. La Unió Europea amplia el marc comunitari en matèria d'igualtat.
2002	Aprovació de la Directiva 2002/73 del Parlament Europeu i del Consell que modifica la Directiva 76/207/CEE, relativa a l'aplicació del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en l'accés al treball, la formació, la promoció professional i les condicions de treball.
2004	Directiva 2004/113/CE, sobre aplicació del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en l'accés a béns i serveis i el seu subministrament.
2006/2010	Pla de treball per la Igualtat entre les dones i els homes.
2007	Institut Europeu d'Igualtat de Gènere (creat per Reglament nº 1922/2006 del Parlament Europeu i el Consejo el 20 de desembre de 2006).
2010/2015	Estratègia de la Comissió Europea per la igualtat entre dones i homes.
2011/2020	Pacte Europeu per la igualtat de gènere.

Context d'Estat

1978	Constitució espanyola.
1983	Creació de l'Institut de la Mujer.
1995	Llei 35/1995, de l'11 de desembre d'ajudes i assistència a les víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual.
1999	Llei 39/99, de 5 de novembre, de conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores.
2003	Llei 30/2003, de 13 d'octubre, sobre mesures per incorporar la valoració de l'impacte de gènere en les disposicions normatives del Govern. Llei 27/2003, de 31 de juliol, reguladora de l'ordre de protecció de les víctimes de la violència domèstica.
2004	Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere.
2005	Pla per la igualtat de gènere en l'administració general de l'Estat Aprovació de l'Ordre PRE/525/2005, de 7 de març. Per la qual es dona publicitat a l'Acord de Consell de Ministres de 4 de març de 2005 pel qual s'adopten mesures per a afavorir la igualtat entre dones i homes. L'Ordre APU/526/2005, de 7 de març, l'Acord de Consell de Ministres de 4 de març de 2005 pel qual s'aprova el Pla per a la Igualtat de Gènere en l'Administració General de l'Estat. Llei 4/2005, de 18 de febrer, per a la Igualtat de Dones i Homes. REIAL DECRET 1452/2005, de 2 de desembre, pel qual es regula l'ajuda econòmica establerta en l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004.
2006	Aprovació de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal y d'atenció a les persones en situació de dependència. REIAL DECRET 253/2006, de 3 de març, pel qual s'estableixen les funcions, el règim de funcionament i la composició de l'Observatori Estatal de Violència sobre la dona.
2007	Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.
2008	Creació del Ministeri d'Igualtat.
2008	Reial decret 1917/2008, de 21 de novembre, pel qual s'aprova el programa d'inserció laboral per a dones víctimes de violència de gènere.
2012	Llei 3/2012, de 6 de juliol, de mesures urgents per a la reforma del mercat laboral.
2014-2016	Plan Estratégico de Igualdad de Oportunidades.
2015	Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la Víctima del delictes.
2017	Pacto de Estado contra la Violencia de Género.

Context de Catalunya

1988	I Congrés de la Dona de Catalunya.
1989	Llei 11/89, de 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de les Dones i del Consell Nacional de les Dones de Catalunya. I Pla d'actuació del govern de la Generalitat per a la igualtat d'oportunitats per a les dones / V Pla d'acció i desenvolupament de les polítiques de dones a Catalunya (2004-2007).
2001	Llei 4/2001, de 9 d'abril, de la Generalitat de Catalunya que modifica l'art. 63.2 de la Llei 13/1989 de 14 de desembre, d'Organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, en el sentit que totes les disposicions legislatives hauran d'anar acompanyades d'un informe d'impacte de gènere.
2005	Programa per a l'abordatge integral de les violències contra les dones (2005-2007). Pla d'acció i desenvolupament de polítiques de dones a Catalunya (2005-2007).
2006	Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de Reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.
2008	Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista. Article 19.1 Totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'explotació, maltractaments i de tota mena de discriminació.
2015	Llei 17/2015 del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
2019	Pla Estratégic de Polítiques d'Igualtat de gènere del Govern de la Generalitat de Catalunya (2019-2022)

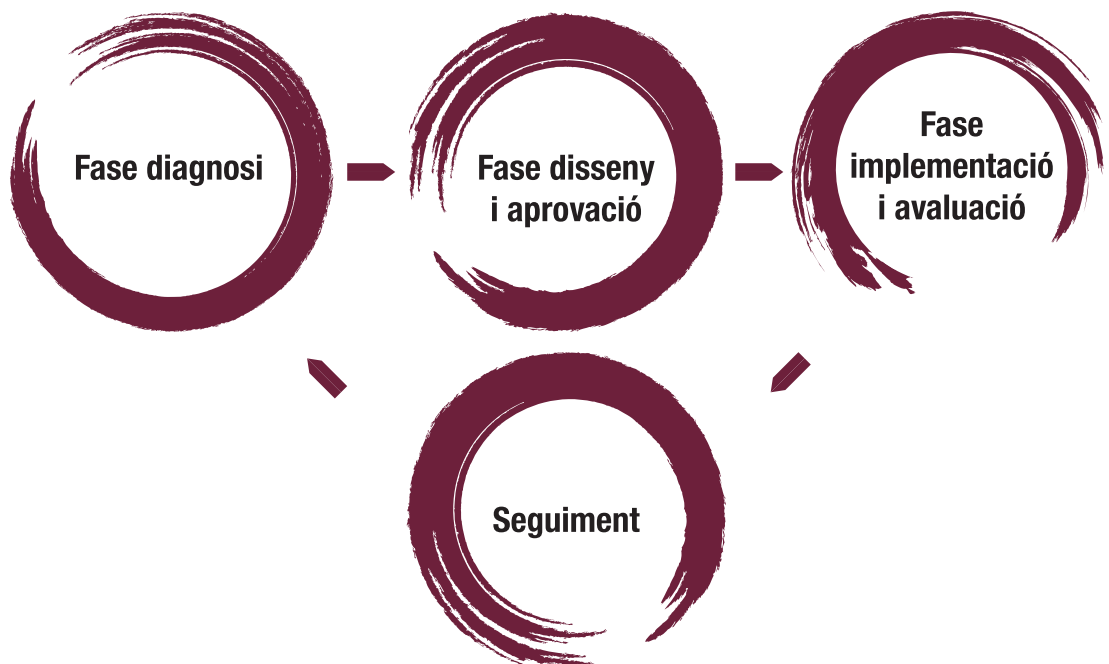
Context local

Fins 1999	Es realitzen accions i programes destinats a dones de caràcter assistencial. Es realitzen polítiques d'igualtat de tracte i depèn majoritàriament del departament de Serveis Socials.
1999-2007	Regidoria de Polítiques per a la Igualtat. S'inicia el treball incorporant la perspectiva de gènere
2005	Inauguració del Casal de les Dones
2007-2010	Aprovació del Primer Pla Local d'Igualtat. S'inicia el treball transversal de gènere.
2007-2011	Es crea la Regidoria d'adjunt Alcaldia Projectes socials i transversals, i el departament de Transversal de Gènere. Es treballa la transversalitat interna de polítiques de gènere. Completàriament, la Regidoria de Participació i Ciutadania, Casal de les Dones, treballa la participació femenina i la Regidoria de Serveis Socials realitza l'atenció social.
2008	Creació del Servei d'Atenció i Informació a les Dones (SIAD)
2010-2014	Aprovació del segon Pla Municipal de Polítiques de Gènere
2011	Inauguració del nou espai del Casal de les Dones
2011-2015	Les competències d'igualtat de gènere s'adscriuen a la regidoria de Participació, Ciutadania i Gent Gran. El Casal de les Dones treballa el vessant de participació femenina i el departament de Serveis Socials l'atenció social.
2014-2018	Aprovació del tercer Pla Municipal de Polítiques de Gènere
2015-2019	Les competències d'igualtat de gènere s'adscriuen a la regidoria Regidoria de Participació, Ciutadania i Transparència.
2019	Les competències d'igualtat de gènere s'adscriuen a la regidoria Regidoria de Participació, Bon Govern i Serveis Generals
2019	Es redacta el Pla d'Acció Municipal que ha de sistematitzar l'acció del mandat 2019-2023, també amb les polítiques de gènere

Metodologia

El Pla Municipal de Polítiques de Gènere ha de ser una eina estratègica que permeti treballar per a la igualtat real entre les dones i els homes, erradicant les discriminacions de gènere fruit d'una societat heteropatriarcal encara existent.

El Pla s'estructura en tres fases i el seguiment d'aquestes:

Quadre 1: Procés del Pla. Elaboració pròpia

Fase de diagnosi

La finalitat de la fase de diagnosi és obtenir una aproximació sobre les desigualtats, percepcions i necessitats existents en relació a la igualtat real entre les dones i els homes. Per tal d'aconseguir aquesta aproximació s'ha realitzat una anàlisi que, en aquesta ocasió, ha coincidit amb el temps amb la fase de diagnosi del 1r Pla Municipal de Polítiques LGBTI+.

Aquesta situació ha permès emprar informacions compartides, sense oblidar que cada document té un objectiu específic, i per tant s'han realitzat processos diferents. En primer lloc s'ha realitzat una fase prèvia compartida, en la qual s'ha dut a terme una reunió inicial amb les responsables tècniques de polítiques de gènere de l'Ajuntament on s'ha recollit una visió general de les polítiques d'igualtat entre homes i dones i d'igualtat LGTBI+ al municipi i s'han establert els acords necessaris per a dur a terme els processos dels dos diagnòstics independentment.

Segonament, s'ha iniciat una fase de recollida d'informació en la qual s'han utilitzat diferents tècniques de recerca tant quantitatives com qualitatives. De totes les tècniques emprades, només les entrevistes amb personal tècnic i polític han estat compartides per als dos diagnòstics. La resta han estat específiques de la diagnosi de gènere.

Finalment, el procés ha finalitzat amb una fase de sistematització i de redacció de la diagnosi d'igualtat de gènere.

A continuació es resumeixen les tècniques utilitzades durant aquest procés:

- ▶▶ Anàlisi documental d'informes, memòries, plans, material de difusió i altra documentació disponible del mateix Ajuntament.
- ▶▶ Entrevistes en profunditat amb personal tècnic i polític de l'Ajuntament.
- ▶▶ Entrevistes en profunditat amb persones claus del municipi en relació al desenvolupament de les polítiques d'igualtat de gènere.
- ▶▶ Grups de discussió amb el personal tècnic municipal i amb persones d'associacions i/o ciutadania en general.
- ▶▶ Qüestionari electrònic adreçat a la ciutadania.

La informació recollida amb aquesta varietat de tècniques ha estat analitzada amb dues aproximacions complementàries:

▶▶ Anàlisi quantitativa: Aquesta anàlisi es realitza a partir de les dades estadístiques extretes del qüestionari. El tractament quantitatiu d'aquesta informació permet extreure dades molt visuals en relació als diferents àmbits de la diagnosi. L'anàlisi quantitativa és clau per a dibuixar una caracterització general de la situació de la igualtat de gènere al municipi.

▶▶ Anàlisi qualitativa: En paral·lel es realitza una anàlisi qualitativa a partir de la informació obtinguda principalment mitjançant les entrevistes en profunditat i els grups de discussió i el qüestionari. El tractament de la informació qualitativa es fa a partir del seu buidatge i síntesi. La comparativa de les diferents aportacions es realitza seguint l'estructura marcada pels àmbits d'anàlisi, de manera que es va complementant la informació qualitativa ja obtinguda amb l'explotació de les dades quantitatives.

Així com l'anàlisi quantitativa mostra una fotografia del que passa, l'anàlisi qualitativa permet recollir i sintetitzar informació relativa a com passa o per què passa i aprofundir en alguns dels aspectes que es mostra quantitativament. A més, permet treballar més acuradament les valoracions i percepcions en relació a la realitat de gènere al municipi.

Realitzades aquestes reflexions i anàlisi es detecten diferents necessitats que es recullen en sis apartats:

- ▶▶ **1. Compromís amb la igualtat de gènere.** Resum de necessitats detectades:
 - 1.1 ▶▶ Apropar les polítiques de gènere a la ciutadania.
 - 1.2 ▶▶ Garantir l'accés de dones diferents al Casal de les Dones i del SIAD, sobretot respecte a edat, procedència i identitat sexual i/o de gènere.
 - 1.3 ▶▶ Reformular el Consell municipal de polítiques de gènere per tal d'incloure més agents i enfortir-lo què es puguin desenvolupar més accions.
 - 1.4 ▶▶ Reforçar la taula tècnica per a la transversalització de la perspectiva de gènere.
 - 1.5 ▶▶ Consolidar i ampliar recursos econòmics i tècnics per al desenvolupament de polítiques de gènere aterrades a la realitat.

- 08**
- ▶▶ **2. Acció contra la violència masclista.** Resum de necessitats detectades:
 - 2.1 ▶▶ Incorporar una perspectiva més ampla de les violències escapant de l'imaginari de les violències masclistes es limiten a la violència dins de la parella en tots els agents implicats en la prevenció, detecció i abordatge de la violència masclista.
 - 2.2 ▶▶ Realitzar campanyes de difusió del SIAD per promoure que les dones joves i d'altres procedències de naixement.
 - 2.3 ▶▶ Impulsar una estratègia comunicativa adreçada a ciutadania per difondre les accions de sensibilització dels diferents serveis existents.
 - 2.4 ▶▶ Consolidar i ampliar recursos tècnics amb expertesa amb l'abordatge de les violències masculines per a enfortir el SIAD i els sistemes de coordinació amb els diferents protocols dels quals forma part.

 - ▶▶ **3. Ideratge i participació de les dones.** Resum de necessitats detectades:
 - 3.1 ▶▶ Transformar el Consell Municipal de les Dones, revisant-ne les funcions, la composició i els processos de treball per tal de fer-lo més participatiu i representatiu.
 - 3.2 ▶▶ Articular un nou ventall de mecanismes de participació en les polítiques d'igualtat que permetin la participació de diferents col·lectius de dones amb diferents necessitats i expectatives.
 - 3.3 ▶▶ Reforçar les associacions de dones.
 - 3.4 ▶▶ Incorporar la perspectiva de gènere dins del teixit associatiu.

 - ▶▶ **4. Salut, qualitat de vida i esports.** Resum de necessitats detectades:
 - 4.1 ▶▶ Transversalitzar la perspectiva de gènere als serveis d'atenció primària de la ciutat.
 - 4.2 ▶▶ Donar continuïtat a l'ASSIR i reforçar el Punt Jove i la feina preventiva en salut sexual i reproductiva amb perspectiva de gènere.
 - 4.3 ▶▶ Donar continuïtat a la Jornada de Salut i Dones involucrant a diferents tipus d'agents i a la ciutadania en general.
 - 4.4 ▶▶ Desenvolupar accions de sensibilització i de suport tècnic per a les entitats esportives per tal de trencar amb els rols de gènere.
 - 4.5 ▶▶ Donar suport a les entitats esportives de dones.

 - ▶▶ **5. Coeducació i cultura igualitària.** Resum de necessitats detectades:
 - 5.1 ▶▶ Consolidar els recursos pedagògics i formatius de la coeducació durant les diferents etapes formatives.
 - 5.2 ▶▶ Donar continuïtat al projecte de Referents d'Igualtat i reforçar la xarxa de centres per la igualtat.
 - 5.3 ▶▶ Reforçar els projectes de coeducació a primària i escola bressol.
 - 5.4 ▶▶ Promoure projectes específics de coeducació a les ludoteques, centres oberts i altres espais d'educació no formal.
 - 5.5 ▶▶ Promoure la formació en igualtat de gènere entre dones i homes a les famílies de les AMPA.

 - ▶▶ **6. Mercat laboral i distribució dels treballs.** Resum de necessitats detectades:
 - 6.1 ▶▶ Crear accions d'orientació acadèmica i laboral des de la perspectiva de gènere.
 - 6.2 ▶▶ Programes d'acompanyament a la inserció i formació per a col·lectius de dones amb baixos nivells d'ocupabilitat.
 - 6.3 ▶▶ Actuació d'acompanyament a l'emprenedoria de dones.

Disseny i aprovació

La finalitat del disseny és obtenir un document marc, és a dir, una guia que permeti facilitar la implementació de les accions per aconseguir l'objectiu al Pla, descrit en la visió d'aquest document.

El procés de disseny del Pla s'ha realitzat mitjançant diferents grups participatius, on s'han proposat i prioritzat accions i objectius del Pla.

La redacció del Pla s'ha realitzat per part de l'equip tècnic de la regidoria de Participació, Ciutadania i Transparència, per a la posterior negociació i aprovació del Pla.

Implementació i avaluació

La implementació serà liderada mitjançant les reunions de la Taula Tècnica. Mitjançant les reunions es desenvoluparà el seguiment i avaluació del Pla que oferirà la informació més concreta en cada moment.

El Consell Municipal de Polítiques de Gènere serà l'òrgan d'assessorament i informació que permetrà vincular el Pla i les seves accions a la realitat de la ciutat de Reus, oferint una visió de les necessitats de la ciutat a la taula tècnica.

Amb la informació del Consell Municipal de Polítiques de Gènere i la Taula Tècnica es realitzarà la valoració del Pla.

Taula Tècnica

La Taula Tècnica estarà formada per una persona representant de les àrees següents:

- » Àmbit de polítiques de gènere
- » Àmbit d'urbanisme i arquitectura
- » Àmbit de medi ambient
- » Àmbit de benestar social (violència, gent gran, dependència, discapacitats, infància, inclusió social, immigració, etc.)
- » Àmbit d'hisenda
- » Àmbit de seguretat
- » Àmbit d'empresa i ocupació
- » Àmbit de participació
- » Àmbit d'ensenyament
- » Àmbit de cultura
- » Àmbit de joventut
- » Àmbit de salut
- » Àmbit d'esports
- » Àmbit de comunicació
- » Àmbit de recursos humans

Les funcions de la taula tècnica seran:

- » Implementació del Pla
- » Seguiment i avaluació del Pla
- » Coordinació entre les diferents àrees per optimitzar els recursos
- » Modificació i/o adaptació de les accions segons les necessitats de cada moment
- » Revisió de la temporalització de les accions
- » Elaboració de la memòria
- » Informar el Consell Municipal de Polítiques de Gènere i incloure les seves aportacions a la implementació i seguiment del Pla

El Consell Municipal de Polítiques de Gènere

El Consell Municipal de Polítiques de Gènere esdevindrà un observatori i un òrgan consultiu que permetrà el pont entre l'administració pública i la ciutadania sent un mecanisme d'assessorament i informació.

Amb la informació del Consell Municipal de Polítiques de Gènere i la Taula Tècnica es realitzarà la valoració del Pla a través del personal del departament de l'àmbit de Polítiques de gènere.

Pla d'acció

Missió

El llarg recorregut en el desenvolupament de les polítiques per a la igualtat de gènere de la ciutat, juntament amb els següents articles de l'Estatut d'Autonomia:

» Article 4. Drets i principis rectors

1. » Els poders públics de Catalunya han de promoure el ple exercici de les llibertats i els drets que reconeixen aquest Estatut, la Constitució, la Unió Europea, la Declaració universal de drets humans, el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i els altres tractats i convenis internacionals subscrits per Espanya que reconeixen i garanteixen els drets i les llibertats fonamentals.

2. » Els poders públics de Catalunya han de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat dels individus i dels grups siguin reals i efectives; han de facilitar la participació de totes les persones en la vida política, econòmica, cultural i social, i han de reconèixer el dret dels pobles a conservar i desenvolupar llur identitat.

3. » Els poders públics de Catalunya han de promoure els valors de la llibertat, la democràcia, la igualtat, el pluralisme, la pau, la justícia, la solidaritat, la cohesió social, l'equitat de gènere i el desenvolupament sostenible.

» Article 19. Drets de les dones

1. » Totes les dones tenen dret al lliure desenvolupament de llur personalitat i capacitat personal, i a viure amb dignitat, seguretat i autonomia, lliures d'exploació, maltractaments i de tota mena de discriminació.

2. » Les dones tenen dret a participar en condicions d'igualtat d'oportunitats amb els homes en tots els àmbits públics i privats.

Així com el desplegament de la Llei 17/2015, del 21 de juliol d'igualtat efectiva de dones i homes, són els antecedents del IV Pla Municipal de Polítiques de Gènere.

L'Ajuntament disposa de diferents serveis i professionals de diferents àmbits que permeten desenvolupar polítiques per a la igualtat per avançar cap a una ciutat igualitària.

Visió

La visió del IV Pla Municipal de Polítiques de Gènere 2019-2023 és avançar cap a una ciutat igualitària, és a dir la construcció d'una societat més justa, integradora, lliure i equitativa per les dones i els homes, mitjançant la consolidació, el desenvolupament, la creació i /o la innovació de nous projectes i serveis per fer realitat el dret a la igualtat i a la no discriminació per raó de sexe en tots els àmbits, etapes i circumstàncies de la vida.¹

Valors

El treball conjunt entre diferents professionals suposa establir unes bases per guiar el procés d'una manera coordinada, solida i coherent amb la finalitat d'aconseguir la visió del pla.

Tots els valors tenen el mateix pes i han de formar part d'un tot.

» Eficàcia i eficiència. Voluntat d'assolir els objectius planificats amb coherència i sostenibilitat de l'ús dels mitjans i recursos.

» Equitat. Reconèixer la diversitat social i identificar quins recursos són necessaris i garantir l'accés a totes les persones tenint present aquesta diversitat.

» Apoderament. Visualitzar el paper de les dones en la nostra societat, el que aporten i han aportat, reconeixent les seves capacitats i sabers a tots els nivells de la ciutat. Així com reconèixer el paper dels homes amb un quefer igualitari, trencant l'estereotip patriarcal i avançant cap a l'equitat de gènere.

» Sororitat. Capacitat que les dones estableixen entre elles, basat en la solidaritat, en compartir experiències, sabers, preocupacions, expectatives, és a dir, aliances i polítiques per la realització d'accions específiques per l'eliminació de les discriminacions fruit de les societats heteropatriarcal.

Principis orientadors

Els principis orientadors guien en la implementació del Pla. Són les eines per treballar que permeten la realització de la visió d'aquest.

►► **Participació.** Comptar amb la implicació de totes les persones en el diàleg, el consens i el treball per aconseguir la igualtat real.

►► **Interseccionalitat.** Entendre i incorporar la visió de les diferents formes que el gènere es creua amb altres identitats o variables. Cal treballar amb la visió del tot que forma a la persona.

►► **Transversalitat.** El mainstreaming de gènere és l'organització (la reorganització), la millora, el desenvolupament i l'avaluació dels processos polítics, de manera que una perspectiva d'igualtat de gènere, s'incorpori en totes les polítiques, en tots els nivells i en totes les etapes, pels actors normalment involucrats en l'adopció de mesures polítiques.²

►► **Avaluació i comunicació.** Crear una cultura d'anàlisi crítica que permeti valorar la informació obtinguda per tal d'incorporar les mesures per millorar i aconseguir els objectius marcats. Comunicar el procés i els resultats obtinguts.

Objectius, accions, indicadors

1. ►► Compromís amb la igualtat de gènere

►► Objectiu general:

1. Visibilitzar el compromís i la implementació de les polítiques de gènere de la ciutat

►► Objectius específics:

1.1. Consolidar el compromís del treball transversal de gènere a l'Ajuntament

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
1.1.1. Difusió dels actes i les accions implementades	Nombre d'accions de difusió realitzades Nombre d'actes implementats	Àmbit de comunicació Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla
1.1.2. Visualització i difusió de les dades segregades, esdevenint una eina per trencar estereotips sexistes	Nombre d'accions de difusió realitzades Nombre d'actes implementats	Àmbit de comunicació Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla

11

1.2. Implementar, fer el seguiment i avaluar el Pla d'Igualtat Intern de l'Ajuntament

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
1.2.1. Consolidació de la comissió de seguiment del Pla d'igualtat	Nombres de reunions realitzades Nombre d'accions implementades	Àmbit de recursos humans	Curt
1.2.2. Formació obligatòria en àmbit d'igualtat de gènere a tota la plantilla i representació política	Nombre de formacions realitzades % Persones formades	Àmbit de recursos humans	Vigència del Pla
1.2.3. Mostra referents positius femenins en llocs de comandament	Nombre de referents femenins Nombre de mostres de reconeixement realitzades	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de comunicació	Mitjà
1.2.4. Vetllar per una plantilla equitativa i sense segregació horitzontal i/o vertical	Nombre de dones de plantilla i llocs ocupats Nombre de campanyes de sensibilització realitzades Nombre de persones incorporades a la plantilla segregades per sexe	Àmbit de recursos humans Representació del personal	Llarg

1.3. Apoderar el Consell Municipal de Polítiques de Gènere

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
1.3.1. Consolidació de les funcions del Consell	Definició de les funcions del Consell	Consell	Mitjà
1.3.2. Consolidació el consell com a òrgan consultiu en àmbit de polítiques de gènere	Nombre de reunions realitzades Nombre de publicacions realitzades	Consell	Mitjà
1.3.3. Consens i consolidació de la planificació i durada de les reunions del consell vetllant per la conciliació personal, laboral i familiar	Nombre reunions planificades i consensuades Nombre de reunions finalitzades en horari pactat	Consell	Vigència del Pla

1.4. Consolidar la perspectiva de gènere en la planificació i gestió de la ciutat

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
1.4.1. Millora de l'accés i la circulació dels espais públics, reduint les últimes barreres arquitectòniques i afavorint espais de trobada	Nombre de sortides amb diferents agents socials del territori amb la finalitat de detectar i analitzar les zones a intervenir Nombre de sessions de participació ciutadana realitzades Nombre de millores urbanístiques realitzades	Àmbit d'urbanisme Àmbit de participació	Llarg
1.4.2. Millora de l'accés al transport públic a la nit i especial atenció als pàrquings dissuasius	Nombre de línies que circulen a la nit Nombre d'usuàries	Àmbit d'urbanisme Àmbit d'igualtat de gènere	Llarg
1.4.3. Millora de la il·luminació de la ciutat evitant punts o carrers foscos i reduir el temps d'espera dels semàfors a la nit	Nombre de punts foscos de la ciutat Nombre de carrers il·luminats Nombre de semàfors modificats a la nit	Àmbit d'urbanisme Àmbit de seguretat	Vigència del Pla
1.4.4. Prosseguir en l'accés als serveis d'habitatge a la ciutadania, en especial atenció a col·lectius de risc d'exclusió social entre elles, supervivents de la violència masculista, dones 3a edat, famílies monomarentals, etc	Nombre d'atencions realitzades Nombre d'intervencions realitzades segregades per sexe	Oficina d'habitatge	Mitjà
1.4.5. Promoció i reconeixement de l'ús de mitjans de transport alternatius, saludables i no contaminants	Nombre de persones participants del projecte Bus a peu Realització d'un estudi per realitzar una proposta semblant al projecte Bus a peu per les activitats extraescolars	Àmbit d'ensenyament Àmbit d'urbanisme	Llarg
1.4.6. Incloure dins del nomenclàtor de la ciutat noms de dones referents	Nombre de carrers nous femenins Difusió de carrers nous femenins	Àmbit d'urbanisme	Vigència del Pla
1.4.7. Incorporar al pressupost municipal l'avaluació de l'impacte de gènere	Nombre de conceptes pressupostaris avaluats cada any	Àmbit d'hisenda	Curt
1.4.8. Implementar en la planificació pressupostària mesures que ajudin a combatre les desigualtats de gènere	Nombre d'accions noves implementades	Àmbit d'hisenda	Mig
1.4.9. 1. Promoció de tallers participatius per repensar la ciutat i fer-la més inclusiva: concurrència de persones en l'espai urbà, solars en desús, habitatges, mobilitat i visibilitat.	Nombre de tallers realitzats Nombre de persones participants	Àmbit d'urbanisme Àmbit de participació Àmbit d'igualtat de gènere	Mig

1.5. Vetllar per una difusió i comunicació municipal igualitària, incloent la perspectiva de gènere i la perspectiva LGBTI+

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
1.5.1. Creació d'un butlletí de gènere, recull de les activitats realitzades, difusió dels actes, promoció dels serveis municipals amb perspectiva de gènere i informació i sensibilització en igualtat entre dones i homes	Creació del butlletí Nombre de butlletins publicats Nombre de butlletins repartits	Àmbit de comunicació Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
1.5.2. Realització d'una campanya comunicativa igualtat entre dones i homes	Realització de la campanya Nombre d'espais publicats	Àmbit de comunicació Àmbit de polítiques de gènere	Llarg

1.6. Realitzar actes visualització de la discriminació femenina

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
1.6.1. Celebració dels dies internacionals femenins	Nombres de diades celebrades Nombre d'actes programats Nombre difusió de programes realitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de benestar social Àmbit de salut	Vigència del Pla
1.6.2. Difusió d'articles exposant les discriminacions que pateixen les dones en diferents formats i canals de difusió	Nombre d'articles realitzats Nombre de persones que ha arribat l'article	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de comunicació	Mitjà

2. ► Acció contra la violència masclista

► Objectiu general:

2. Garantir els drets de les dones i la seva seguretat, consolidant els serveis i recursos existents tant per la sensibilització, la intervenció i la recuperació de tots els tipus i àmbits de violències masclistes

► Objectius específics:

2.1. Sensibilitzar a la ciutadania de les violències masclistes, afavorint la detecció i denúncia.

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
2.1.1. Realització de campanyes de sensibilització i prevenció, amb especial atenció a les violències masclistes quotidianes	Realització d'una estratègia comunicativa Realització mínim un campanya de prevenció	Àmbit de comunicació Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de benestar social	Vigència del Pla
2.1.2. Formació en prevenció d'actituds sexistes i cisheteropatriarcal	Nombre de formacions realitzades % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut Àmbit de salut pública	Vigència del Pla
2.1.3. Formació a personal de cossos de seguretat	Nombre de formacions realitzades % persones formades	Àmbit de recursos humans Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
2.1.4. Consolidació dels tallers de Secundària, especial atenció al sexspreading	Nombre de formacions realitzades % persones formades	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut Àrea d'ensenyament	Vigència del pla
2.1.5. Formació de prevenció violències masclistes dirigides a les AMPA's i Mas Pintat	Nombre de formacions realitzades % persones formades	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut Àmbit d'ensenyament	Vigència del pla

2.2. Apoderar les dones supervivents de la violència masclista

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
2.2.1. Consolidació dels grups d'ajuda mútua	Nombre de sessions realitzades % persones participants	Àmbit de benestar social Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla
2.2.2. Consolidació d'oferta de tallers d'autoestima	Nombre de sessions realitzades % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla
2.2.3. Consolidació dels tallers del Casal de les Dones organitzats pel SIAD d'apoderament femení	Nombre de sessions realitzades % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla

2.3. Afavorir un espai propi per a homes, grup d'intervenció d'homes maltractadors.

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
2.3.1. Consolidació d'un grup d'ajuda mútua	Nombre de sessions realitzades Nombre de persones participats	Àmbit de benestar social	Mitjà
2.3.2. Visualització dels resultats i experiències del grup d'ajuda mútua	Nombre d'accions de visualització Nombre d'experiències compartides a nivell públic	Àmbit de benestar social Àmbit de comunicació	Mitjà

2.4. Consolidar el protocol i les seves accions, en especial atenció el punt violeta com a punt d'informació i observatori en agressions sexistes en espais de festa i espais quotidians

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
2.4.1. Consolidació del Punt violeta a les festes populars propis de l'Ajuntament	Nombre de Punts Violetes Nombre de persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut	Vigència del Pla
2.4.2. Creació de Punts violetes itinerants i puntuals per espais d'oci nocturn	Nombre de Punts itinerants Nombre de persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut	Mitjà
2.4.3. Visualització d'experiències agressions sexistes o violències quotidianes que han viscut les dones	Nombre d'accions compartir experiències	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de benestar social	Mitjà

2.5. Sensibilització i promoció del protocol de prevenció d'actituds sexistes en espais de festa popular les entitats en les entitats i/o empreses privades

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
2.5.1. Formació a l'equip professional de les entitats i empreses privades	Nombre de sessions realitzades % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut	Mitjà
2.5.2. Creació distintiu local establiment lliure d'actituds sexistes	Creació distintiu pels locals	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut Àmbit de salut pública	Mitjà
2.5.3. Creació d'una comissió/xarxa d'establiments lliures d'actituds sexistes	Creació de la xarxa Nombre de reunions de la xarxa	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut Àmbit de salut pública	Llarg

2.6. Enfortir la xarxa d'abordatge de la ciutat de Reus, incloent els àmbits de les violències masclistes

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
2.6.1. Consolidar i difondre els serveis de prevenció, detecció, intervenció i recuperació per l'abordatge a les violències masclistes	Nombre d'accions de comunicació dels serveis Nombre de persones participants	Àmbit de benestar social Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de comunicació	Curt
2.6.2. Vinculació de la taula de mutilació genital femenina	Nombre de reunions realitzades Nombre de persones participants Nombre de materials realitzats	Àmbit de benestar social: immigració i infància Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
2.6.3. Vinculació amb el protocol de prevenció d'actituds sexistes en espais de festes populars	Nombre de reunions realitzades Nombre de persones participants Nombre de materials realitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de benestar social Àmbit de joventut Àmbit de salut pública	Curt
2.6.4. Creació i vinculació de la taula atenció a matrimonis forçats	Nombre de reunions realitzades Nombre de persones participants Nombre de materials realitzats	Àmbit de benestar social: immigració i infància Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
2.6.5. Formació als membres de xarxa	Nombre de sessions realitzades % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit de joventut Àmbit de salut pública Àmbit de benestar social	Mitjà

2. ► Lideratge i participació feminista

► Objectiu general:

3. Promocionar els mecanismes de participació amb perspectiva de gènere que permetin la implicació dels diferents col·lectius feministes responnent a les seves necessitats i expectatives

► Objectius específics:

3.1. Donar suport a les associacions de dones actives

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
3.1.1. Assessorament a les entitats de Dones	Nombre assessoraments realitzats	Àmbit de polítiques de gènere	Curt
3.1.2. Consolidació de les reunions periòdiques per conèixer les seves necessitats	Nombre reunions realitzades Nombre de persones participants	Àmbit de polítiques de gènere	Curt
3.1.3. Suport a les activitats organitzades per les entitats de dones	Nombre d'accions de suport	Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
3.1.4. Difusió de les activitats que organitzen les entitats de Dones en espais feminitzats fora del Casal de les Dones	Nombres de difusions realitzades	Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà

3.2. Promocionar i donar suport a les entitats i/o col·lectius feministes de la ciutat

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
3.2.1. Campanya informativa sobre els passos a seguir per crear associacions amb mirada feminista a la població jove o de procedència d'altres indrets	Nombre actes difusió Nombre de consultes realitzades	Àmbit de participació	Curt

3.2.2. Creació d'espais de trobada feministes	Nombre de reunions realitzades	Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
3.2.3. Suport a les entitats i col·lectius de dones migrades	Nombre de suport realitzats Nombre de consultes realitzades	Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà

3.3. Incorporar la perspectiva de gènere al teixit associatiu

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
3.3.1. Consolidació de les clàusules socials amb perspectiva de gènere de les subvencions de l'administració local	Nombre de clàusules socials amb perspectives de gènere Nombre d'entitats que ha participat en aquestes clàusules socials i amb perspectiva de gènere	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere	Curt
3.3.2. Formació a les entitats en polítiques participatives en perspectiva de gènere	Nombre de sessions realitzades % persones participants	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere	Llarg

3.4. Crear grups d'homes feministes

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
3.4.1. Visualització d'homes feministes de la ciutat	Nombre d'actes de visualització homes feministes Nombre d'homes participants	Àmbit de polítiques de gènere	Llarg
3.4.2. Creació grup de treball i reflexió de noves paternitats	Nombre de reunions realitzades Nombre pares participants	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
3.4.3. Difusió avantatge d'actituds igualitàries en els homes	Nombre d'actes de difusió homes feministes Nombre d'homes participants	Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà

3.5. Potenciar activitats adreçades a dones

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
3.5.1. Introducció de la perspectiva de gènere en la programació de les activitats dels Centres Cívics	Nombre d'activitats amb perspectiva de gènere	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
3.5.2. Oferta d'activitats especialitzades a les dones menors de 30 anys i per dones majors de 65 anys	Nombre d'activitats programades Nombre de persones participants	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
3.5.3. Oferta d'espais per poder realitzar activitats o projectes de col·lectius de dones que tenen un interès comú al Casal de les Dones	Nombre de peticions realitzades Nombre de sessions realitzades	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere	Curt
3.5.4. Oferta d'activitats que facilitin un espai propi per afavorir el creixement i l'autoestima de les dones	Nombre d'activitats programades Nombre de persones participants	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà

3.5.5. Visualització de referents feministes del territori per facilitar el debat social	Nombre de conferències realitzades Nombre de referents feministes participants	Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
--	---	-------------------------------	-------

4. ►► Salut, qualitat de vida i esports

►► Objectiu general:

4. Transversalitzar la perspectiva de gènere per garantir la salut i qualitat de vida.

►► Objectius específics:

4.1. Visualitzar referents positius amb diversitat sexual publica en el món de l'esport, trencant estereotips tradicionals sexistes

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
4.1.1. Jornada de salut de les dones	Realització de la jornada % persones participants	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
4.1.2. Realització de tallers i xerrades de sexualitat	Nombre de sessions realitzades% Entitats esportives participants % persones participants	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla
4.1.3. Creació d'una competició mixta	Creació de la competició Nombre de partits realitzats % persones participants segregades per sexe i edat	Àmbit de participació Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'esports	Llarg
4.1.4. Formació en perspectiva de gènere a les entitats esportives i als docents dels centres escolars de la ciutat	Nombre d'atencions realitzades Nombre d'intervencions realitzades segregades per sexe	Àmbit de polítiques d'igualtat Àmbit d'esports	Mitjà
4.1.5. Difusió de les activitats de competició esportiva femenina i les activitats i actes amb perspectiva de gènere	Nombre de notícies publicades Nombre d'actes difosos Nombre d'activitats realitzades	Àmbit d'esports Àmbit de comunicació	Mitjà
4.1.6 Introducció de la perspectiva de gènere en la definició i els plans d'usos dels equipaments esportius	Nombre de modificacions introduïdes	Àmbit d'esports	Mitjà

17

4.2. Proporcionar la perspectiva de gènere en l'àmbit de salut

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
4.2.1. Campanyes d'informació i sensibilització amb perspectiva de gènere en l'àmbit de salut comunitària	Nombre de campanyes realitzades Nombre d'espais on han acollit la campanya	Àmbit de comunicació Àrea de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
4.2.2. Informació diferents serveis de dones existents i les seves funcions	Nombre material editat Nombre de material difós	Àmbit de comunicació Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà

4.3. Reforçar les accions de prevenció salut sexual i reproductiva amb perspectiva de gènere

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
4.3.1. Consolidació dels tallers de sexualitat als IES	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla
4.3.2. Difusió del Punt d'Atenció a la Diversitat sexual i de gènere (PADS)	Nombre material editat Nombre de material difós	Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla
4.3.3. Creació de tallers sobre la sexualitat i sobre els tabús existents en les dones adultes	Nombre de sessions realitzades % entitats participants % persones participants	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
4.3.4. Creació de tallers sobre la sexualitat i sobre els temes existents en els homes adults	Nombre de sessions realitzades % entitats participants % persones participants	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
4.3.5. Acostament als col·lectius formals de prostitució	% homes «clients» participants Realització d'una campanya dissuasiva	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere Guàrdia urbana	Llarg

4.4. Sensibilitzar en la imatge de la dona i l'ús que es fa del seu cos, reduir el concepte de cosificació de les Dones

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
4.4.1. Campanya de visualització de la diversitat de cossos existents	Realització de la campanya Espais de material difós	Àmbit de comunicació Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà
4.4.2. Xerrades contra el mite de la bellesa i els cossos de veritat.	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius i entitats participants % persones participants	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Mitjà

5. ►► Coeducació i cultura igualitària

►► Objectiu general:

5. Promoure la formació en igualtat de gènere a l'educació formal i no formal a totes les edats.

►► Objectius específics:

5.1. Consolidar accions coeducatives a secundària

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
5.1.1. Cohesió del projecte Xarxes del Centres per a la igualtat de Secundària	Nombre de centres participants Nombre de segells atorgats	Àmbit de joventut Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Curt
5.1.2. Programació tallers de prevenció actituds sexistes en espais de festa	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de joventut Àmbit de polítiques de gènere	Curt
5.1.3. Programació de tallers de prevenció violències masclistes i mites de l'amor romàntic	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Curt

5.1.4. Realització de tallers i xerrades de sexualitat per fer sensibilització sobre la pornografia i la prostitució	Nombre de sessions realitzades % persones participants	Àmbit de salut pública Àmbit de polítiques de gènere	Vigència del Pla
--	---	---	------------------

5.2. Programar accions coeducatives per a primària

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
5.2.1. Programació d'accions educatives per treballar els estereotips sexistes tradicionals	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà
5.2.2. Programació d'accions educatives per treballar els sabers femenins i dones referents a la història	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà
5.2.3. Programació d'accions d'educació emocional: respecte	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà
5.2.4. Programació d'accions educatives per treballar el concepte de joguines sexistes	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà
5.2.5. Programació d'accions educatives per treballar els estereotips tradicionals de gènere	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà
5.2.6. Creació d'un segell per centres educatius de primària que treballen la coeducació	Nombre de centres participants Nombre de segells atorgats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà

19

5.3. Oferir recursos i eines a les famílies

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
5.3.1. Programació d'accions informatives i sensibilització coeducació	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Llarg
5.3.2. Programació de jornades igualitàries entre els centres educatius i les AMPA's	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Llarg
5.3.3. Oferta de recursos educatius per treballar nous rols de gènere	Nombre de recursos dissenyats Nombre de recursos utilitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Llarg

5.4. Oferir recursos i eines a les entitats de la ciutat

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
5.4.1. Programació d'accions informatives i sensibilització sobre coeducació	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà

5.4.2. Recursos per treballar la igualtat dins l'entitat	Nombre de recursos dissenyats Nombre de recursos utilitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Mitjà
--	--	---	-------

5.5. Reflexionar sobre la coeducació, el currículum ocult i la influència professional s'exerceix cap a l'alumnat

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
5.5.1. Oferta de recursos per treballar el paper i la formació de l'equip docent als centres educatius	Nombre de recursos dissenyats Nombre de recursos utilitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Llarg
5.5.2. Visualització de dones reusenques en l'educació	Nombre de recursos dissenyats Nombre de recursos utilitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Llarg
5.5.3. Visualització de les accions que es porten a terme en l'àmbit de polítiques d'igualtat de gènere	Nombre de notes de premsa Nombre d'articles publicats en diferents formats i mitjans Nombre de fitxes ARE publicades Nombre de demandes d'activitats de les fitxes ARE	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'educació	Vigència del Pla

6. ►► Mercat laboral i distribució dels treballs

►► Objectiu general:

6. Promoure la igualtat entre les dones i els homes en el món laboral, garantint el mateix dret a les persones

►► Objectius específics:

6.1. Promoció de la cultura de treball que garanteixi la igualtat real entre dones i homes i el reconeixement de la tasca femenina

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
6.1.1. Xerrades als instituts de dones referents (empresàries, emprenedores, científiques i que treballin a feines masculinitzades) i homes referents (feines feminitzades)	Nombre de sessions realitzades%- Centres educatius participants % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'empresa i ocupació	Mitjà
6.1.2. Realització de jornades per empreses % persones participants	Nombre d'empreses participants Nombre de sindicats participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'empresa i ocupació	Mitjà

6.2. Sensibilitzar en les desigualtat laborals existents per sexe o raó de sexe

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
6.2.1. Campanyes de sensibilització d'igualtat al món laboral entre dones i homes Realització de la campanya	Nombre de material dissenyats Nombre espais on s'ha difós el material	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'empresa i ocupació Àmbit de comunicació	Llarg
6.2.2. Campanyes de sensibilització igualtat salarial Realització de la campanya	Nombre de material dissenyats Nombre espais on s'ha difós el material	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'empresa i ocupació Àmbit de comunicació	Llarg

6.3. Reforçar les accions per la implementació del plans d'igualtat a les empreses de la ciutat

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
6.3.1. Jornades per les empreses a en bones pràctiques polítiques d'igualtat	Realització de la jornada % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'empresa i ocupació	Llarg
6.3.2. Creació i difusió de protocols de prevenció d'assetjament sexual i per raó de sexe davant evidències masclistes o LGBTIfòbiques	Nombre de sessions realitzades Nombre de persones participants Nombre de protocols realitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'empresa i ocupació	Llarg
6.3.3. Jornades per les empreses de bones pràctiques de conciliació familiar, personal i professional	Realització de la jornada % persones participants	Àmbit de polítiques de gènere Àmbit d'empresa i ocupació	Llarg
6.3.4. Difusió de les activitats d'igualtat d'oportunitats de gènere del Casal de les Dones	Nombre de material difós	Àmbit de polítiques de gènere	Durant la vigència del Pla

6.4. Fomentar l'emprenedoria femenina

Accions	Indicadors	Àmbits d'implicació	Temporalització
6.4.1. Creació d'una xarxa de dones mentores per nous projectes empresarials femenins	Nombre de persones participants Nombre de projectes realitzats	Àmbit de polítiques de gènere Àrea d'empresa i ocupació	Llarg
6.4.2. Formació d'apoderament i autoestima femenina per empreses	Nombre d'activitats formatives realitzades % persones participants Nombre d'empreses participants Nombre sindicats participants	Àmbit de polítiques de gènere Àrea d'empresa i ocupació	Mitjà

Avaluació i seguiment

L'avaluació és de vital importància en el desenvolupament del qualsevol pla. Permet conèixer l'estat de les accions, el resultat de la implementació del pla, en poques paraules permet tenir informació per prendre decisions tenint present els valors i les estratègies exposades anteriorment.

L'avaluació i seguiment del Pla es realitzarà bianualment per la taula tècnica qui informará el Consell Municipal de Polítiques de Gènere.

La taula tècnica definirà els indicadors de les accions a partir de la proposta realitzada al Pla d'acció. En finalitzar els quatre anys de vigència, l'equip professional de l'àrea de polítiques d'igualtat de gènere realitzarà un informe que validarà la Taula Tècnica i que es presentarà al Consell Municipal de Polítiques de Gènere.

Temporalització

Les accions del Pla es portaran a terme durant els quatre anys, després de la seva aprovació (2019-2023).

- » Curt termini: durant el primer any (2019)
- » Mitjà termini: entre el segon i tercer any (2020-2021)
- » Llarg termini: durant els dos últims anys (2022-2023)
- » Durant la vigència del Pla

Pressupost

Per la implementació del Pla és important destinar una partida pressupostaria i un equip professional per dur-la a terme.

S'ha de tenir present que una de les estratègies en la implementació del Pla és la transversalitat, per aquest motiu es important que els recursos humans siguin fruit d'aquest treball transversal que realitzarà la Taula Tècnica. El pressupost inicial serà subjecte a l'exercici pressupostari anual municipal. Es destinarà el 65% del pressupost de l'àmbit de polítiques de gènere de l'Ajuntament de Reus per a la implementació del Pla.

Difusió

El pla municipal de Polítiques de Gènere disposarà d'un logotip que identifiqui el Pla, les seves accions i la informació que es realitzi.

Es publicarà aquest document a la pàgina web de l'Ajuntament i es donarà a conèixer aquest pla a través de les xarxes pròpies.

La difusió es realitzarà periòdicament, la Taula Tècnica establirà els criteris de comunicació.

Glossari

» Acció positiva o mesura de discriminació positiva

Estratègia destinada a establir la igualtat d'oportunitats de les dones mitjançant mesures concretes i puntuals, dirigides a un grup determinat que permetin corregir les discriminacions que són el resultat de determinades pràctiques o sistemes socials.

» Agressió

Acció il·legítima no justificada legalment contra els béns o els drets d'una persona, en especial contra la seva integritat física*.

» Androcentrisme

Conjunt de valors dominants basats en una percepció centrada en normes masculines.

» Apoderament

Procés pel qual una persona o un grup social desenvolupa reforça les capacitats personals per tal de participar activament en la presa de decisions sobre la pròpia vida i la de la comunitat en termes econòmics, polítics o socials.

» Assetjament per raó de sexe

Comportament agressiu contra una persona d'un sexe determinat només pel fet de pertànyer a aquest sexe, que pretén atemptar contra la dignitat d'aquesta persona i crear un entorn intimidador, degradant, humiliant o ofensiu.

» Assetjament sexual

Assetjament basat en qualsevol comportament, verbal o físic, de natura sexual que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es crea un entorn intimidatori, degradant o ofensiu.

» Bretxa salarial

Diferència entre el salari mitjà dels homes i de les dones.

» Coeducació

Educació on es potenciaven les relacions de companyonia i d'intercanvi entre els dos sexes.

El model d'escola coeducativa pretén superar el sexisme i l'androcentrisme adoptant els mecanismes que es creguin més oportuns per avançar cap a un enfocament equitatiu dels continguts, dels mètodes, del llenguatge, de les relacions, de l'organització i de tota la dinàmica generada en la pràctica educativa.

» **Conciliació**

Possibilitat d'una persona de fer compatibles l'espai personal amb el familiar, el laboral i el social, i de poder desenvolupar-ne en els diferents àmbits.

» **Consentiment**

Acord deliberat, conscient i lliure de la voluntat respecte a un acte extern, propi o estrany *

» **Corresponsabilitat en el treball reproductiu**

Participació equilibrada de dones i homes en cadascuna de les tasques i responsabilitats de la vida familiar, tant del treball domèstic com de la cura de persones dependents.

» **Discriminació**

Aplicació de distincions i de pràctiques desiguals i arbitràries que una col·lectivitat fa a una persona o grup en un determinat àmbit per motius de sexe, ètnia, ideologies, edat, opció sexual o d'altres.

» **Equitat de gènere**

Distribució justa dels drets, beneficis, obligacions, oportunitats i recursos entre les persones a partir del reconeixement i el respecte de la diferència entre dones i homes a la societat.

» **Estereotip de gènere**

Conjunt de clixés, concepcions, opinions o imatges generalment simplistes que uniformen a les persones i adjudiquen característiques, capacitats i comportaments determinats a les dones i als homes.

» **Femellisme**

Conjunt d'actituds i comportament que atribueixen superioritat a la dona i que rebaixen la dignitat dels homes per raó de sexe i sense cap altra justificació. Es tracta d'un comportament molt minoritari que no s'ha de confondre amb el feminisme.

» **Feminisme**

Moviment social que denuncia la desigualtat social de gènere i exigeix canvis polítics i socials en els hàbits relacionals entre els sexes perquè les dones puguin desenvolupar-se plenament a la societat.

» **Gènere**

Construcció social i cultural basada en les diferències biològiques entre els sexes que assigna diferents característiques emocionals, intel·lectuals i comportamentals a dones i homes, variables segons la societat i l'època històrica. A partir d'aquestes diferències biològiques, el gènere configura les relacions socials i de poder entre homes i dones.

23

Mainstreaming gender o transversalitat de gènere

» **Masclisme**

Conjunt d'actituds i comportaments que atribueixen superioritat a l'home i que rebaixen la dignitat de les dones per raó de sexe i sense cap altre justificació.

Masculinitats igualitàries

» **Patriarcat**

Organització sociocultural en la qual el domini de l'home estructura la totalitat de les relacions socials. Ideològicament, el patriarcat estableix com a natural la valoració desigual d'homes i dones i atorga superioritat als homes i inferioritat a les dones.

» **Perspectiva de gènere**

Presència en consideració de les diferències socioculturals entre les dones i els homes en una activitat o àmbit per a l'anàlisi, la planificació, el disseny i l'execució de polítiques, considerant com les diverses actuacions, situacions i necessitats afecten les dones. La perspectiva de gènere permet visualitzar dones i homes en la seva dimensió biològica, psicològica, històrica, social i cultural i de trobar línies d'acció per la solució de desigualtats.

▶▶ **Pla d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes**

Conjunt d'estratègies destinades a assolir la igualtat real entre dones i homes, eliminant els estereotips, les actituds i els obstacles en qualsevol àmbit.

▶▶ **Polítiques d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes**

Conjunt de mesures que incorporen la perspectiva de gènere en la planificació, el desenvolupament i l'avaluació de les decisions per a combatre una situació de desigualtat i de discriminació entre dones i homes.

▶▶ **Rol de gènere**

Comportament que, en una societat concreta, s'espera d'una persona per raó del seu sexe. Generalment una persona assumeix els rols de gènere i construeix la seva psicologia, afectivitat i autoestima al voltant d'aquests rols.

▶▶ **Segregació horitzontal**

Distribució no uniforme d'homes i dones en un sector d'activitat determinat. Generalment, la segregació horitzontal de l'ocupació fa que les dones es concentrin en llocs de treball que es caracteritzen per una remuneració i un valor social inferiors i que són en bona mesura una prolongació de les activitats que fan en l'àmbit domèstic.

▶▶ **Segregació vertical**

Distribució no uniforme d'homes i dones en nivells diferents d'activitats. Generalment, la segregació vertical de l'ocupació fa que les dones es concentrin en llocs de treball de menor responsabilitat.

▶▶ **Sexisme**

Actitud basada en una sèrie de creences que legitimen l'hegemonia dels homes sobre les dones.

▶▶ **Sexe**

Conjunt de les diferències físiques, biològiques i anatòmiques que divideixen els individus d'una espècie en mascles i femelles.

▶▶ **Sostre de vidre**

Barrera invisible que dificulta l'accés de les dones al poder, als nivells de decisió i als nivells més alts de responsabilitat d'una empresa o organització a causa dels prejudicis envers les seves capacitats professionals.

▶▶ **Transversalització de gènere (gender mainstreaming)**

Estratègia a llarg termini que incorpora la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats de les dones en totes les polítiques i actuacions d'un govern. La transversalització de gènere implica incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques i les actuacions per a tenir en compte les necessitats i els interessos tant de les dones com dels homes.

▶▶ **Treball productiu**

Conjunt d'activitats remunerades que produeixen béns i serveis a l'economia mercantil i formal, però també a l'economia submergida i informal.

▶▶ **Treball reproductiu**

Conjunt d'activitats no remunerades relacionades amb el treball domèstic i amb l'atenció i la cura dels membres de la família. El treball reproductiu s'ha assignat tradicionalment a les dones.

▶▶ **Violència de gènere**

Acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que té o pot tenir com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic per a les dones, així com les amenaces d'aquests actes, la coacció i la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeixen a la vida pública com a la privada. La violència de gènere és una manifestació de les relacions de poder històricament desiguals entre els homes i les dones.

Bibliografia

- ▶▶ Ajuntament de Reus. (2019). Pla Municipal de Polítiques LGBTI+. Reus
- ▶▶ Ajuntament de Reus. (2014). Pla Municipal de Polítiques de Gènere 2014-2018. Reus
- ▶▶ Fundació Surt (2018) Diagnosi municipal d'Igualtat de Gènere. Reus. Ajuntament de Reus.

Webgrafia

- ▶▶ Direcció General d'Igualtat en el Treball. 2008. Recull de termes Dones i treball. Catalunya. Direcció General d'Igualtat en el Treball
- ▶▶ http://treball.gencat.cat/ca/ambits/igualtat/recursos/eines_metodologiques/igualtat_opportunitats/estudis/
- ▶▶ www.diccionari.cat
- ▶▶ http://dones.gencat.cat/ca/ambits/centre_documentacio/publicacions/eines/

Aquest document és fruit del treball realitzat amb part del cos tècnic de cada àrea de l'Ajuntament. Agraïm la seva implicació, així com la col·laboració de les entitats i persones individuals que han participat en aquest Pla.

Reus, octubre de 2019

PLÀ MUNICIPAL DE POLÍTQUES DE GÈNERE 2019/2023